

ŽAIDŽIAME DEBATUS

Klaipėdos

Liudviko Stulpino
progimnazijos

lietuvių kalbos ir
literatūros mokytoja

Laura Rojutė-
Maselskienė

2025-05-13

Kas yra debatai?

- Struktūruotas ginčas dviem pusėms priešingomis nuomonėmis.
- Tikslas – ne laimėti, o įtikinti, pagrįsti, mąstyti.
- Šaknys – nuo senovės Graikijos iki šių dienų mokyklos.

Kodėl verta debatų mokyti lietuvių pamokose?

- Skatina kalbėjimo įgūdžius

- Plečia žodyną

- Moko klausytis ir reaguoti

- Gilina literatūros interpretaciją

- Ugdo pasitikėjimą savimi

Debatų klausimas

AR!

- Ar literatūra gali pakeisti žmogų?
- Ar klasikinius kūrinius vis dar verta skaityti šiandien?
- Ar meilės tema išsemta literatūroje?
- Ar galima kūrinių laikyti literatūra, jei jis neturi meninės vertės?
- Ar autorius turi teisę kurti amoralų personažą?

Debatų struktūra

Etapas	Aprašymas	Laikas
Pirmas etapas	Komandos ruošiasi savo pirmam pasisakymui, savo pozicijos išsakymui.	~10 min.
Antras etapas	Komandos išdėsto savo poziciją. Priešininkai klausosi ir pasižymi, su kuo nesutinka (teiginiu, argumentais).	~2 min.
Trečias etapas	Pasiruošimas kontrargumentuoti.	~5 min.
Ketvirtas etapas	Komandos kontrargumentuoja.	~2 min.

Argumentai/ kontrargumentai

- Moksliniai tyrimai,
- faktai,
- statistikos duomenys,
- literatūra,
- ekspertų komentarai, išvados,
- asmeninė patirtis,
- kultūrinė patirtis,
- citatos ir kt.

Kaip vertinti debatus?

Kriterijus	Aprašymas
Turinys	Ar argumentai pagrįsti? Ar gilinamasi į temą?
Kalba	Ar kalba taisyklinga, aiški, sklandi?
Struktūra	Ar pasisakymai logiškai išdėstyti?
Kūrybiškumas	Ar pasisakymas įdomus, išradingas, įtraukiantis?
Klausymasis ir reagavimas	Ar girdima kita pusė, atsakoma konstruktyviai?

Papildomai: mokiniai gali vertinti vieni kitus, rinkti „įtikinamiausią“, „kūrybiškiausią“, „drąsiausią“ dalyvį.

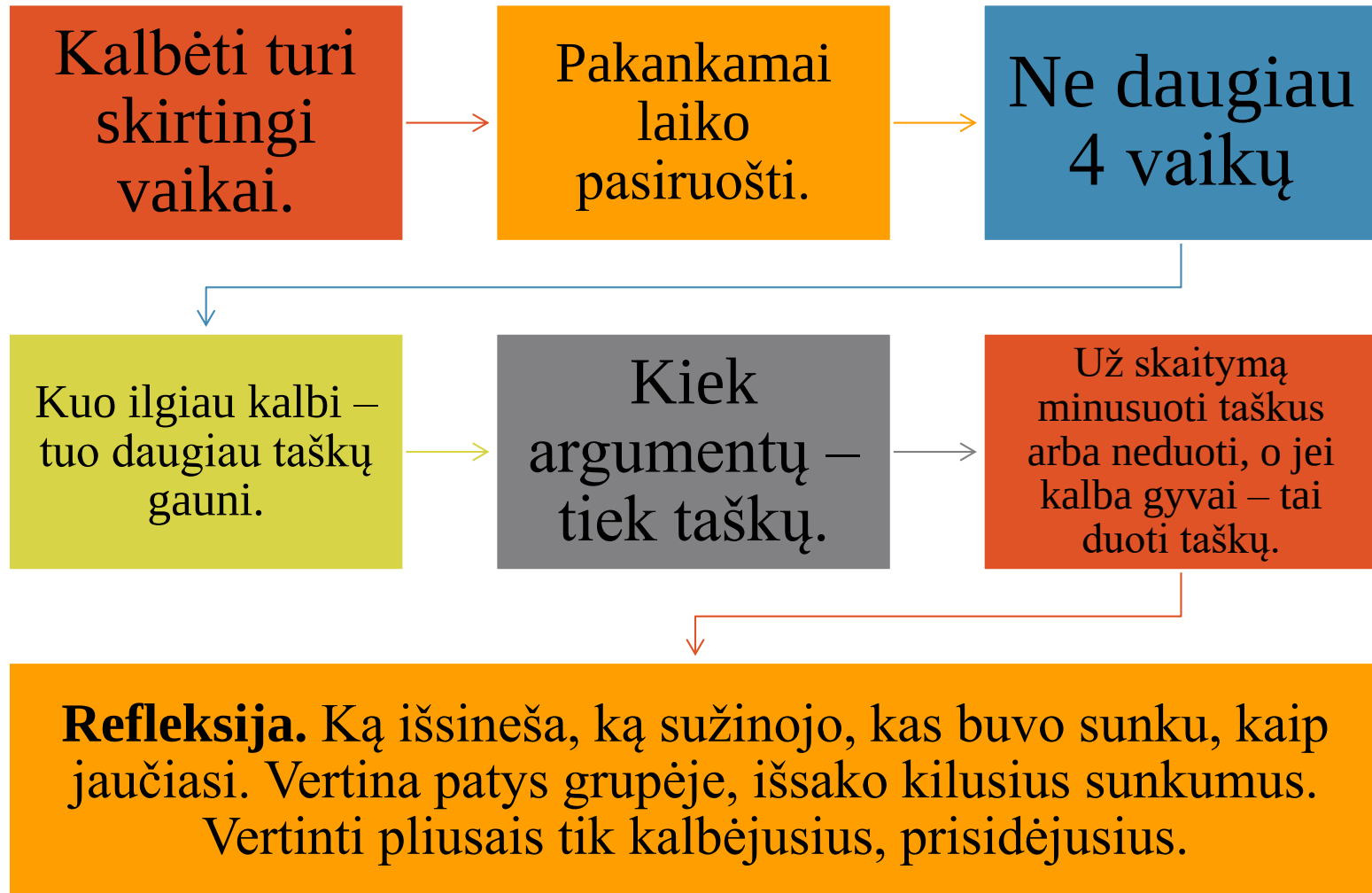
Kaip vertinti debatus?

Tema: AR VERTA PAAUGLIAMS DRAUSTI „VEIPINTI“?	
Vertinimo kriterijus	Taškai
Temos pristatymas	1 t. – tema pristatyta 0 t. – tema nepristatyta
Argumentų kiekis	3 t. – 4 ir daugiau. 2 t. – 3 argumentai 1t. – 1–2 argumentai
Argumentų pagrįstumas	2 t. – pagrįsta svariai 1 t. – argumenatai ne visi svarūs ar pagrįsti 0 t. – nepagrįsti argumentai
Kalbėjimo laikas	2 t. – daugiau nei 1 min. 1 t. – ~ 40 –59 s. min. 0 t. – iki 39 s.
Kalbėjimo taisyklingumas (kalba sklandi, rišli, taisyklinga)	2 t. – 1–2 trūkumas; 1 t. – 3–4 trūkumai; 0 t. – 5 ir daugiau trūkumų
Kalbėjimo garsumas	2 t. – kalbama garsiai ir aiškiai 1 t. – ne visiškai garsiai ar aiškiai kalbama 0 t. – kalbama tyliai, neaiškiai

Praktiniai patarimai

Paskutiniai pastebėjimai

- Debatai – tai ne tik žaidimas,
- bet ir gyva kalbos praktika,
- kūrybinis iššūkis ir mąstymo treniruotė.

Kodėl verta?

Mokytojų debatai

Ar mokytojai turėtų gauti
„premiją“ už kiekvieną ištvertą
tėvų susirinkimą?

Ištvermingiausi – ne tie,
kurie nekrenta,
o tie, kurie atsikelia ir dar kartą
paaiškina temą.